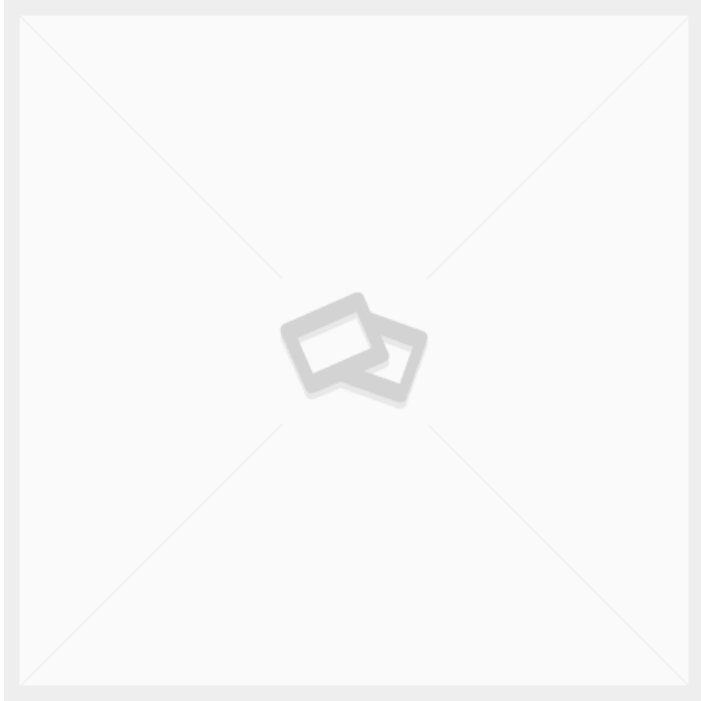

STIJLKENMERKEN

Orgels die door Gebr. Gradussen werden gebouwd, kregen vaak een aantal opvallende stijlkenmerken mee. Waaraan herken je een Gradussen-orgel: welke details zijn kenmerkend?

Hieronder staan een aantal stijlkenmerken genoemd die geassocieerd kunnen worden aan Gradussen-orgels maar waarbij dient te worden aangetekend dat in die tijd veel orgelbouwers actief waren en bij elkaar in de keuken werd gekeken.

De trede voor Prestant 8' en Prestant 4'

Een dergelijke trede komt bij meerdere Gradussen-orgels voor, zoals bijvoorbeeld in Appeltern, Baak, Beesd, Beckum en Loenen.

In al deze gevallen is er sprake van een trede voor het in- en uitschakelen van alleen Prestant 8'.

Uiteinden van de boventoetsen

De uiteinden van de boventoetsen van het pedaal hebben een golvende vorm. Die vorm komen we tegen in het merendeel van de Gradussen-orgels.

De orgelbank

Aan de achterkant van de orgelbank zit een dwarsverbinding met rond gezaagde welvingen. Deze welvingen zijn typisch Gradussen.

We zien ze ook op de orgelbanken van o.a. Appeltern, Beesd, Beckum, Haarsteeg, Loenen.

Beleg ondertoetsen

Het beleg van de ondertoetsen is vastgeklonken met nageltjes, hetgeen we vaker zien bij Gradussen zoals o.a. Frederiksoord.

Frontopbouw

Kenmerken van de frontopbouw zijn de tegengesteld schuin opgaande lijnen onderaan de velden, gelegen tussen de middentoren en de hoektorens.

Het aantal pijpen in de tussenvelden bij Gradussen-orgels is meestal een oneven aantal, waar andere orgelbouwers van even aantallen uitgaan.

Boven de pijpen van de zijtorens zien we een bekroning met langwerpige, rechthoekige openingen. Dit zien we ook in de Gradussen-orgels van o.a. Alem, Baak, Beckum en Beesd.

Windvoorziening en overige kenmerken

Opvallend bij de Gradussen-orgels is de windvoorziening. De balgen zijn royaal uitgevoerd, waarmee een extra windreserve mogelijk is.

Op de registertrekkers brachten zij wit-porcelainen naamplaatjes aan met tekst.

Het orgelwerk, en vooral het pijpmensurenwerk van Gradussen, is vooral georiënteerd op het werk van de Franse orgelbouwer Dom Bédos de Celles.

Het naamplaatje

Het is een open deur maar het naamplaatje van Gebr. Gradussen is natuurlijk bij uitstek een kenmerk. Bij ingrijpende renovaties bleef het originele naamplaatje niet altijd gepaard en werd vervangen door een eigen naamplaatje.